

Waterstress

Onder de kop ‘Voorspelling voor 2025: Tweederde bevolking zonder water’, stond er op 23 maart een bericht in deze krant over de toenemende waterschaarste op de wereld. Het bericht wemelt helaas van de onjuiste feiten en suggesties. Zo sterven er jaarlijks geen vijf miljard (!) mensen aan door water overgebrachte ziektes, maar tussen de vijf en twaalf miljoen. Ook de beweringen dat “het over 23 jaar onmogelijk zal zijn aan de vraag naar drinkwater te voldoen”, dat “zeker 5 miljard mensen in een gebied zullen wonen waar een tekort aan water zal heersen” en dat ‘ruim 2,7 miljard mensen niet genoeg drinkwater zullen hebben’ moeten in het juiste perspectief geplaatst worden.

- Henk Donkers

11 april 2002

De VN heeft het niet over de vraag naar drinkwater, maar over de totale vraag naar water inclusief water voor het wassen van de auto en het besproeien van de tuin, het irrigeren van landbouwgronden en de industrie. Dat vijf miljard mensen in gebieden wonen waar een tekort aan water zal heersen is het resultaat van een (te) simpel rekensommetje, waarbij de hoeveelheid water gedeeld wordt door het aantal mensen. Als er minder dan 1000 m³ per persoon per jaar beschikbaar is (wat een hoog cijfer is) is er sprake van zogenaamde waterstress. Mogelijk wonen er in 2025 vijf miljard mensen in landen die onder dit gemiddelde zitten, maar dat wil allerminst zeggen dat alle inwoners van die landen last hebben van watertekorten, laat staan dat vijf miljard mensen (= tweederde van de wereldbevolking) het zonder water moet doen. Het probleem met het drinkwater is niet zozeer dat veel mensen te weinig drinkwater hebben, maar het is onvoldoende schoon en betrouwbaar.

Ook klopt het niet dat “slechts 3 procent van het drinkwater vers is”. Bedoeld wordt dat slechts 3 procent van het water op aarde zoet is (‘fresh water’ in het Engels is zoet water). Evenmin is het juist dat “bijna 90 procent van het water op aarde zout is”. Na het voorafgaande kan iedereen uitrekenen dat dat 97 procent moet zijn. Van al het zoete water op aarde zit bovendien 99% in ijskappen of diep in de grond. Van de resterende 1 procent zit driekwart bevroren in de ondergrond (permafrost) of in moerassen. De mensheid moet dus in zijn waterbehoeften voorzien met een kwart procent van het zoete water op aarde ofwel met slechts 0,000009% van al het water op aarde. Dat is niet meer dan een theelepeltje op een volle badkuip. Wil de mensheid het water op een duurzame manier gebruiken, dan kan er niet meer gebruikt worden dan er via de hydrologische kringloop aan neerslag beschikbaar komt. In veel gebieden, zowel in arme als rijke landen, wordt helaas meer water aan het grondwater, rivieren en meren onttrokken dan er jaarlijks gemiddeld bijkomt. Gevolg: dalende grondwaterspiegels en rivieren die de zee niet meer bereiken.